

Minden eddigi társadalom történetét
osztályharcok története.
Világ proletárai egyesüljétek!

NÉPAKARAT

SZOCIÁLISTA MUNKASLAP.

Az iparilag fejlettebb ország a ke-
vésőbb felettnek saját jövője képét
mutatja. (Marx.)

No. 15. szám. Vol. VII. évfolyam.

NEW YORK, 1909 FEBRUAR 19.

Egyes szám ára 2 cent, New Yorkban 1 cent.

A SZOCIÁLISTA EGYESÜLÉS.

A new yorki semleges szervezetek, melyekről rövid idővel ezelőtt már megemlékeztünk, akciót indítottak a Szocialista Párt és a Szocialista Munkáspárt magyar csoportjainak egyesítésére. Ez az akció teljesen megfelelt a legutolsó nemzetközi szocialista kongresszus ama határozatának, mely a különböző országok külvilágát szocialista pártjait egyesítésre szólítja fel, hogy a közös ellenséggel, a kapitalizmussal szemben közös harcot folytassanak, eleget téve a nemzetközi szocialista mozgalom nagy feladatának: "valamennyi ország munkásai egyesüljétek."

Még ha nem is lettünk volna meggyőződve azoknak a szervezeteknek jóhiszeműségéről, melyek ezt az akciót indították, ha még feltétlenebb bizonyosságunk lett volna is a kísérletnek sikertelenségéről a jelenben: a felszólítás elől nem térünk volna ki. Mint nemzetközi szocialisták, nem térhetünk volna ki. Ugy, mint a Szocialista Munkáspárt bizonyosságát adta az egyesülésre való hajlandóságának az az, hogy felszólította a Szocialista Pártot a különbségek megvitására s közös működési alap keresésére, mi is dokumentálni akartuk, hogy az egyesülés, amennyiben mi hozzájárulhatunk, nem rajtunk múlik.

Bár a Szocialista Párt visszautasította a Szocialista Munkáspárt ajánlatát s ezzel ignorálta a nemzetközi szocialista kongresszus határozatát, magyar csoportja, — mellékes most, hogy csak a látszat kedvéért-e vagy sem, — a semleges szervezetek felszólítására kiküldte megbízottait. Az egyesülés lehetőségét tárgyaló konferencia összeült. S ha tulajdonképeni célját nem is érte el, egy eredménye mégis volt: megcáfolta azt a gyakran hangoztatott vádat, hogy a két párt szakadásának s különműködésének személyes okai vannak: bebizonyította, hogy a két pártot olyan elvi ellentét választja el egymástól, melyek a jelenben kizárják az egyesülést s részünkről igazolják a harcot, melyet a kapitalizmus ellen folytatott küzdelem kívül a Szocialista Párt ellen is kötelességünk folytatni.

A szentimentalisták, a bármilyen áron, még az élvek feladása árán is egyesülni óhajtok előtt is világosan állhat, hogy míg ezeknek az élveknél küzdelem nem lesz, addig az egyesülés, bármennyire érdekelben áll is a munkásmozgalomnak, be nem következhetik.

Az egyesülés gátoló elvi ellentét ezen a konferencián is tisztán kidomborodtak. Előtérbe nyomult a gazdasági mozgalom kérdése.

A Szocialista Párt "pure and simple political" A gazdasági mozgalomban nem állt egyebet, mint eszköz, melylyel a munkás ellenállhat a gazdasági kizsákmányolásnak: eszközt, mely csak a "downward tendency" ellen szükséges. A gazdasági mozgalomnak hivatását nem fogja fel a maga egyszerűségében: nem látja be, hogy a szocialista politikai mozgalom győzelme hasonló célt követő szocialista gazdasági mozgalom nélkül egyidejűleg a munkásosztály bukását is jelenti. A szak-szervezetektől a munkásosztály érdekében nem vár egyebet, mint a munkásosztály helyzetének némi javítását a kapitalista rendszeren belül; a maga érdekében nem vár tőlük egyebet, mint a szavazatok liferálását.

A Szocialista Munkáspárt Marx Károlylyal azt tartja, hogy a "gazdasági mozgalom szükséges, mint az ellenállás központja a kapitalisták tulakapási ellen, de törekvés sikertelen, ha szervezet erejét nem igyekszik a kapitalista rendszer megdöntésére használni fel." A Szocialista Munkáspárt azt tartja, hogy a politikai mozgalomra feltétlen szüksége van a munkásosztálynak, de olyan gazdasági mozgalom nélkül, mely a munkásosztályt előkészíti a termelés eszközeinek átvételére, a szocialista termelésnek megkezdésére s folytatására. A politikai mozgalom győzelme nemcsak lehetetlen, de ha lehetséges volna is, eredménye olyan bukás volna, minőnek a párisi kommun nyújtja miniatúr képét.

Az egyesülés gátjai közt szerepel a bevándorlás kérdése is. A Szocialista Párt a nemzetközi szocialista kongresszuson nemcsak elbukott a bevándorlás ellen irányuló javaslatával, hanem azzal a hanggal, melylyel az "európai és ázsiai hordákról" beszél, felkelte minden nemzetközi szocialista megbotránkosását. Mult évi konvenciója a nemzetközi kongresszus által elvetett álláspontot elfogadta s ezzel nemzetközi jellegét elvesztette.

A Szocialista Munkáspárt a bevándorlást a kapitalizmus épp oly elkerülhetetlen következményének tartja, mint a gép bevonulását az iparba: amint a munkásosztály félrevezetését jelenti harcot indítani a gép ellen, épp oly félrevezetés harcot indítani a bevándorlás ellen.

A magántulajdonban levő "szocialista" sajtó is egyik akadály a szocialista egyesülésnek. A Szocialista Párt sajtóját csak kiadóinak "szocialista" volta köti a párthoz, de ez a gyöngye káros nem teszi lehetővé a párt ellenőrzését. A "szocialista" kapitalisták, kik e lapokat kiadják, lapjaikat kapitalista érdekeik szolgálatába állíthatják és meg is teszik. A "Call"-nak hirdetései az olajtársulatról, a "Wilshire Magazine"-nak aranybányái, az "Appeal to Reason"-nak földspetkulációi elég bizonyítékot nyújtanak erre.

A Szocialista Munkáspárt feltétlenül szükségesnek tartja, hogy azok a lapok, melyeket a szocialisták támogatnak, a párt tulajdonában legyenek. Ez nyújt csak biztosítékot arra, hogy a fegyver, melytől mi is élésünk ki, holnap ne legyen ellenfeleink kezében.

A Szocialista Munkáspárt forradalmi: a Szocialista párt pedig reformtörekvéseivel a kapitalista osztálynak tesz szolgálatokat.

Ennyi elvi ellentét, ennyi különbség láttára nem igen várható, hogy az egyesülésre irányuló törekvések sikeresen járjanak, bár bízunk abban, hogy a szocialista egyesülés bekövetkezik, ha nem is a közel jövőben.

Hogy bekövetkezzék, folytatnunk kell az elvi küzdelmet, megismertetni a munkásosztályt az utat, mely győzelméhez, céljainak megvalósulásához vezet.

AZ OSZTÁLYHARC.

— Irta: Kautsky Károly. —

Amerikai viszonyokhoz alkalmazva átdoigozta: Dániel De Leon.

Amint a bér munkások osztálya így vezetője lesz az egész népek, pártja is lassankint az egész népek pártja lesz. Valóban, mielőtt a kistermelést üző független munkás észreveszi, hogy ő is proletár, hogy előbb több ebbe az osztályba süllyed, hogy csak a proletáriátus felszabadításába vetheti reményét, látnia kell, hogy a Szocialista Munkáspárt természetes képviselője az ő érdekeinek is.

A kistermelőnek nincs miért félni a Szocialista Munkáspárt győzelmétől: az a győzelem az ő érdekeit is előmozdítja. Olyan társadalmi viszonyokat teremt, mely lehetelenné tesz minden elnyomatást, minden munkálkodónak jólétet biztosít. Bér munkásoknak épp úgy, mint a kistermelés dominiumában fásidóknak.

A Szocialista Munkáspárt ezeknek érdekeit már a jelenlegi társadalomban képviseli. Amennyiben az elnyomott osztályoknak legalsóbb rétege, a proletáriátus nem szabadulhat fel anélkül, hogy vele együtt a többiek is fel ne szabaduljanak. Esküdt ellensége minden rossznak, bármilyen formában jelentkezik is. Bajnoka minden elnyomottnak s kizsákmányoltnak. Számítatlan példáját látjuk ennek. A Munkások Nemzetközi szervezete proklamációjában a lengyelek mellett foglalt állást, kik a cári igát akarták lerázni. Az Internacionale legelső dokumentuma az az üdvözlöt, melyet Lincoln Ábrahámnak küldött, állást foglalt a rabszolgaság eltörlése mellett. Ugyancsak az Internacionale angolországi ága volt az, mely az angol uralkodó osztály által elnyomott irednek pártjára állott. Pedig sem a lengyel, sem az ir mozgalom, sőt még az amerikai rabszolga felszabadítása sem volt egyenes hatással a bér munkások osztályára.

Többször halljuk a feltevést, hogy a szocializmus a gazdasági feltevésen alapulván s a szocialista termelést a kistermelésnek a nagytermeléssel való helyettesítése révén lehetővé, a Szocialista Munkáspártnak érdeke a kistermelésnek pusztulása s ezeknek érdekeit nem viselheti szíven. Ez az érvelés hibás. A gazdasági fejlődést nem a Szocialista Munkáspárt idézi elő. A nagytermelés kiszorítja a kistermelést anélkül, hogy a Szocialista Munkáspárt hozzá kellene ehhez járulni. A kapitalista osztály tökéletesen elvégzi ezt a munkát. Igaz, hogy a Szocialista Munkáspártnak nincs oka s alkalma, hogy ennek a fejlődésnek ellenszolgáltson. De az a törekvés, mely a gazdasági fejlődésnek utját akarja vágni, nem szolgálhatja a kistermelők érdekeit. Minden ilyen irányú törekvés sikertelen, vagy amennyiben sikeres, jót nem, csak rosszat idézhet elő. Oly mód-szerekkel kecsesgetni őket, mely elhítheti velük, hogy társadalmi helyzetüket képesek megtartani, inkább árt, mint hasznal nekik. Nem jelent ez mást, mint hamis ígértet, eltérítésüket az ösvénytől, mely valódi érdekeik felé vezető őket s így végeredményében kikerülhetetlen, keserű csalódat.

Bár a kistermelés bukása elháríthatatlan, nem következés, hogy okvetlen oly rettenetes

körülmények között menjen végbe, mint aminek ma kísérik a gazdasági fejlődést. A kistermelésnek eltűnése utolsó felvonása egy hosszú tragédiának, melynek első felvonásai a független kistermelők lassu összemorzolását mutatták. A Szocialista Munkáspártnak nem lehet érdekében a kistermelőknek elzúllása. A népek az a része, melyből a proletáriátus gyarapodik, minél degeneráltabb állapotba jut, annál nehezebb lesz az a munka, melylyel meg lehet őket nyerni nemes és férfias törekvésnek, annál nehezebben lehet őket beállítani a küzdő proletáriátus soraiba. Nem az egész proletáriátus osztályának növekedésétől függ a Szocialista Munkáspárt ereje. Minél mélyebbre süllyed a kistermelő a nyomorúságban, annál inkább beletörődik a végnélküli munkába, annál tehetetlenebb s ellenállásra annál képtelenebb lesz, amikor teljesen a proletáriátus osztályába süllyed. A kizsákmányolást nyugodtabban tűri s munkáért való versenyekkel ártani fog a proletáriátus fejlettebb rétegeinek. Azon okhoz, melyek a proletáriátus nemzetközi szolidaritására vezetnek, hasonló okok vezetnek a proletáriátus szolidaritására azon osztályok iránt, melyekből újoncait toborozza. Csak hogy ez a szolidaritás ezideig egyoldalú volt. Csak a proletáriátus részéről nyilvánult meg.

Természetesen, amikor a kistermelő a proletáriátus rovására akar felszínre maradni, a számtalan cselekedések egyik-másikának felhasználásával, melyek a proletáriátusnak ártanak, a munkásosztálytól a legnagyobb ellenállást várhatják. Egyébként, az előbb említett okoknál fogva a munkásosztály s aspirációinak legbiztosabb kifejezője a Szocialista Munkáspárt nemcsak nem gátolja, hanem elősegíti helyzetük javítását, terheik könnyítését. Azonban ezt nem várhatják a kapitalista pártoktól, csak a munkásosztálytól s a kapitalista-ellenes Szocialista Munkáspárttól. A kapitalista pártoknak minden ajánlata a kistermelők helyzetének javítására vonatkozik, akár ösztön, akár nem, úgy a mezőgazdasági, mint az ipari kistermelők helyzetén, mint termelőknél akar javítani s ugyanakkor iparukat a jelenlegi vagy régebbi formában akarják megtartani. Ez a folyamlat ellentétben áll a gazdasági fejlődéssel. Nemcsak hiábavaló, hanem káros is. Épp úgy hiábavaló minden remény, minden kísérlet a kistermelőknek vagy számbavehető részüknek a kapitalisták kategóriájába való emelésére. A kistermelők tömegén csak mint fogyasztóknak lehet segíteni.

Segítségét nyújtani ebben az irányban egyenesen érdekében áll a Szocialista Munkáspártnak. A kistermelőknek, mint fogyasztóknak minél jobb a helyzetük, fizikai és szellemi szükségleteik annál nagyobbak, látókörük annál szélesebb. Minél előbb abanahagyják a nagytermelést folytatott harcot, melyben az ugynevezett "éhségverseny" az eszközként, annál előbb fognak kezét a proletáriátussal, megerősítve ezekkel a táborát. Nem fognak a nép legalázatosabb, ellenállásra legképtelenebb rétegébe süllyedni. Csatlakozni fognak a küzdő proletáriátussal, mely tisztában van céljaival, hivatásával. Ezeknek győzelmét fogják elősegíteni.

Ez a győzelem nem lehet a süllyedésnek eredménye, mint sokan hiszik. A legutolsó fokra süllyedt kistermelő a győzelmet épp oly kevéssé vívhatja ki, mint a legutolsó fokra süllyedt proletár. A Szocialista Munkáspártnak kívánatos s teszi minden érdeke, hogy a vég-süllyedéstől egyik ügy megmeneküljön, mint a másik. Viszont a Szocialista Munkáspárt erejét növelni érdekében áll nemcsak a bér munkások osztályának, de a társadalom minden tagjának, ki nem mások kizsákmányolásából, hanem saját arca verejtékéből él.

(Folytatjuk.)

FIZESD VISSZA!

Február 23-án kellett volna megkezdenni visszafizetését azon összegeknek, amelyeket a gáztársaság a gázfogyasztó közönségtől jogtalanul bebeszelt.

Shields commissioner azonban értesítette Lacombe bírót, hogy a kifizetés előkészületei oly sok időt vesznek igénybe, hogy azokat február 23-ig befejezni lehetetlen. A commissioner értesítésére Lacombe bíró a határidőt meghosszabbította és kimondta, hogy a visszafizetés megkezdésének napja március elseje lesz.

A MEGFAGYOTT VIZESÉS.

A hatalmas Niagara-vizesés egészen befagyott. Harmadszor történt ez emlékezet óta. Először 1848 március 29-én, másodszor 1903 március 22-én. A befagyott vizesés gyönyörű látványosságot nyújt s naponta ezer meg ezer látogató keresi fel a máskor tél idején jóformán elhagyott vidéket.

ESEMÉNYEK.

AZ ELADÓ FEHÉR RABSZOLGÁK.

Hebberd, brooklyn jótékonyági biztos egyik beszédében a munkanélkülieket a "csavargók tömege"-nek nevezte el, kik egyszerűen nem akarnak dolgozni. A kapitalista rendszer, mely a válságot, a munkanélkülséget felidéz, ez a hitvány védelmezése nem új dolog. De az a cáfolat, melylyel E. T. O'Loughlin szolgált, valóban új és megepő.

O'Loughlin hetekkel ezelőtt hirdetéseket közölt a lapokban a következő cím alatt: "Emberek eladtnak." Hebberd beszédére válaszul a Flatbush Ave.-i presbiterianus templomban árverést hirdetett. A "fehér rabszolga" elárverezésére meghívta Hebberdet, a munkál-tatókat, mindenkit, akinek munkaerőre van szüksége, akik azt állítják, hogy mindenki kaphat munkát, ha dolgozni akar.

Az eredményről a övezetleg számol be egy kapitalista lap, a "Brooklyn Eagle":

"A Flatbush Ave.-n levő templomba hirdetett szenzáció "fehér rabszolga" elárverezése" egy eredménye bizonyára van. Bármilyen volt is az indító ok, ez az incidens a közönségnek világosan tudtára adta, hogy sokan vannak, kik akarnak és képesek dolgozni, de képtelenek munkát találni.

Eddig tagadták ezt az optimisták és a hitetlenek, mint Hebberd jótékonyági biztos is... Most már nem lehet tagadni a tényt, hogy negyven álarcos ember közül, kik hajlandók voltak magukat meghatározott időkre szolgák gyanánt elárverezni, alig akadt vevő egy-kettőre. És ez jellemző a társadalmi és ipari viszonyokra, melyekkel feltétlenül számolni kell államférfiainknak.

Ez az árverés nem tudja megszüntetni a bajt, melyet oly erőteljesen tárt a közönség elé, mivel vevőt nem lehet találni.

A tény az, hogy O'Loughlinnak háromszáz ember jelentkezett, amint jellemzi őket, "művelt, tanult emberek", kik hajlandók minden munkára, hohányásra, csatornatisztításra, házi munkákra, bármire. Akadtak, akik kijelentették, hogy hajlandók az utcán sorba állni, hogy elárvereztessenek rabszolga gyanánt.

Még a kapitalista lapok is képtelenek tudomásul venni annak a rendszernek pusztító és veszélyes körülményeit, melyet egyébként védnek. Éppen a veszély kényszeríti őket, hogy az "államférfiak" közbelépését sürgecsék a baj elhárítására.

Azonban, amint O'Loughlinnak nem sikerült elárverezni az árut, a munkaerőt, melyre nincsen vevő, nem sikerülhet ez az "államférfiak" sem. Angliában megkísérelték a válság hatásait ellensúlyozni az alamizna törvényvel. Ugyszólván napról-napra szembetűnőbb lesz, hogy a kísérlet fiaszóval végződik.

A kapitalisták és államférfiaink tehetetlenek a kapitalizmus következményeivel szemben. A veszélyt, melyet ez a rendszer felidéz, képtelenek leküdeni. Ennek a rendszernek végzet az, hogy saját sirtárj ássa meg; ezt a végzetet el nem kerülheti.

LIBERIA "VESZÉLYBEN".

Liberia, az afrikai néger köztársaság, melyet 1819-ben az Egyesült Államok s kapitalista emberbarátok alakítottak az Egyesült Államokból Afrikába visszavándorló négernek számára, veszélyben van. Legalább ez a nézetet Root volt államtitkárnak, ki Libériát az Egyesült Államok gyarmatának tartja jogilag.

Kilenc évtizeden át senkinek törődött Libériával, senkinek sem jutott eszébe, hogy az a néhány ezer civilizált néger miként lesz képes megővni civilizációját barbár fajrokonai között. Most egyszerre eszébe jutott Rootnak s társainak, hogy negyven ezer civilizált néger képtelen civilizációját megőrizni két millió civilizálatlan négerrel szemben; hogy az Egyesült Államoknak erkölcsi kötelessége tisztázni "önzetlenségéből" kezébe venni Libéria ügyeit s ha milliókat áldozott Kubára, a Philippinákra, nem szabad sajnálni az áldozatot Libériától sem.

Booker Washington, a nagy néger kapitalista most hozzájárul ehhez a felgáshoz s felhívja a figyelmét arra, hogy az európai államok milliókat fektetnek be afrikai gyarmataikba, tehát nem szabad elmaradni az Egyesült Államoknak sem, melynek erkölcsi kötelességei vannak ezzel a köztársasággal szemben.

Az európai országokra való hivatkozás némi fényt vet arra, hogy mi lappang a hírtelen felébredt rokonszenv mögött. Az európai kapitalista országoknak szükségük van a nyersanyagok olcsó forrásaira s a kapitalista piac kiterjesztésére. Rávetették magukat Afrikára, Anglia, Németország járnak legelő. Hogy

mennyire terjesztik a civilizációt, elég rámutatni a német katonáknak s a belga kapitalistáknak a német gyarmatokon s Congo államban elkövetett, általánosan ismert kegyetlenségeire. Hogy mennyire szükségük van a kapitalistáknak a gyarmatokra, eléggé bizonyítja a rengetek vér- és pénzáldozattal járó angolbur háboru.

Ha az Egyesült Államok Root és társai a civilizációt akarnák védelmezni, talánának elég munkást az Egyesült Államokban is. Amint a Philippinokon az ágyuk mögött mindig megjelent a kapitalista, úgy Libériából sem maradna el. Elvégre harminc-negyven ezer négyzetmérföldnyi terület két milliónyi lakossal akkor sem volna megvetendő tér a kapitalizmus számára a mai piacban szűk világban, ha nem is jelentené azt, hogy ezzel az amerikai tőke alaposan megvetetheti lábát az afrikai talajon.

Ezért kell Libériának egyszerre "veszélyben" lenni, ezért lett az Egyesült Államoknak egyszerre "erkölcsi kötelessége" az afrikai civilizáció védelmezése, akár kérnek az afrikaiak ebből a "védelemből", akár nem.

A MUNKA ÉRDEKE.

Aki pedig még mindig nem tudná, hogy mi a munka érdeke, annak szépen elmagyarázza Straus kereskedelem és munkaügyi miniszter: "Hogy a kormányának kereskedelmi és munkaügyi ága mindig készen álljon s a munkának bizalmát bírja, nemcsak ennek az ágnak, hanem magának a munkának érdeke... Az én eszemben az, hogy alakítsunk egy országos munkástanácsot s konferenciákra hozzuk össze az ipari erők két nagy szárnyát a kormány felügyelete alatt, hogy jó eredményeket biztosítsanak. Ez a két nagy ága az ipari erőknek oly közös érdekeket bír, melyek nem láthatók a felszínen. Ezeket a konferenciákon nagyfontosságú konkluziókra lehet jutni."

Aki még mindig nem érti, hogy mik azok a közös érdekek, melyeket a tőke és a munka a kormány vendégszerető asztalánál a mélységből a felszínre hozhat, annak bővebb magyarázattal is szolgál Straus miniszter:

"Láttuk a mult heten a fáipari munkások képviselőinek és a nagyiparosoknak, Amerika legnagyobb munkáltozóinak közös konferenciáját. Ez a konferencia nem azért jellemző, mert véletlenül mindkét fél Washingtonban tárgyalt ugyanazon időben, hanem mivel így képesek voltak összejönni és közös érdekeiket a tarifa kérdést megbeszélni."

Hát itt van az egyik, a mélységből felidézett közös érdeke. És csak Straus tudja, hogy mennyi ilyen közös érdeke lappang még a mélységekben!

FÖLDRENGÉS MAGYARORSZÁGON.

Budapest, február 16.

Nagy aggodalmat keltenek az egész országban a Kecskemétri, Nagykőrös, Cegléd és Félégyháza városokból ideérkező földrengés-jelenségek. Nevezett városok mindegyikében husz másodpercig tartó közepes erősségű rezgések, melyek óriási rémületet idéztek elő az olaszországi katasztrófa megismétlődésétől rettegő lakosság között. A házakból az utcákra és terekre menekültek a lakók és csak órák múlva mertek ismét visszatérni. A földrengés következtében számos házfal megrepedt, de szerencsére emberéletben nem esett kár. A lakosság aggodalma egyre tart, mert az elemi csapás megismétlődésétől tartanak.

ELHÁRITOTT AKADALY.

Knox szenátor egyike a kapitalista osztály legkiválóbb szolgáinak. Természetes, hogy Taft igyekezett kabinetjének élére állítani, mint belügyminisztert. Azonban egy körülményről megfeledkezett. A törvények szerint nem nevezhető ki egy törvényhozó olyan állásra, amelylyel járó fizetést az illető törvényhozó közreműködésével felelték. Már pedig a miniszterek fizetését akkor emelték fel, mikor Knox a szenátusnak tagja volt. Knox politikai ellenségei nem késték rámutatni erre az akadályra, melyet azonban most a szenátus elhárított.

A szenátus határozata szerint a belügyminiszteri állással járó fizetés ismét leszállított, hogy Knox elfoglalhassa állását. Igaz, hogy ez az intézkedés az alkotmányunk egy-szerű kijátszása, azonban "What's the Constitution among friends?" — mi az alkotmány barátok között?

ELVTARSAK! TERJESSZÉTEK ÉS VEGYÉTEK A "NÉPAKARAT"-OT!

NEPAKARAT

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP.
A Szocialista Munkáspárt hivatalos közlönye.

Kiadja:
Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség.
Megjelen minden kedden és pénteken.
Előfizetési ár:
Egész évre \$2.00
Fél évre 1.00
Negyed évre 0.50
Európába egy évre ..... 12 korona
Egyes szám ára 2 cent.

A Munk. Bet. Szövetség hivatalos közlönye.

NEPAKARAT

Published by the Hungarian Socialist Labor
Federation of America
528 E. 6th Street, New York, N. Y.

Ch. ROTHFISHER, National Secretary.
F. SONNENFELD, National Treasurer.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.

Subscription yearly \$2.00
Single copies 0.02

Entered as Second-Class Matter August 28, 1907,
at the Post Office at New York, N. Y.

New York, FRIDAY, February 19.

TARLÓZÁS

Valóban nincs oly piszkos dolog a világon, melyre az amerikai magyar polgári lapok szerkesztői pénzért kaphatók ne volnának. Szövetkezve uri honfitársakkal, folyton lopják, zsarolják az ügyis nyomorban tengődő amerikai magyarságot s e munkájukban a legutaltóbb eszközöktől sem riadnak vissza. Az istenek s hazának nevében butítják tudatlan olvasóikat, hogy könnyebben kótorászhasznak zsebeikben. Ha valamelyik csirkefogónak pénzre van szüksége, csak a magyar polgári lapok szerkesztőit keresi fel. Azok mindig hajlandók segédkeznek nyújtani a legarcátlanabb csalónak is — pénzért. Ha végig nézi az ember ezeket az újságoknál hirdetési rovatát, hát az undor fogja el. A legképtelenebb dolgokat hirdetik még bizonyítani is igyekeznek olvasók előtt, hogy az ő hirdetőik megbízhatók. Miután apróbb sündíjak már mindenki ismeri, egy újabb módját eszelték ki a fosztogatásnak.

Ha a magyar munkásnak nincs mit ennie, nem baj, vegyen aranybányát s nem fog éhezni és mindjárt azt is megmondják, hogy hol és miként lehet aranybányát venni. A vezérszerpet, mint minden hasonló alkalommal, úgy most is Kovács Kálmán viszi. Az ő "Magyar Zászló"-ja kezdte először hirdetni magyar nyelven a munkáskérdésnek ezt a különös megolását — papok által kiállított ajánlólevelek kíséretében. Utána mindjárt Feső következtet, a tökéletesnek és a bankbukásnak nagy mestere. Csaknem egész lapjukat átengedik e mákvirágok egy fakirakból álló bandának és őrök betűkkel hirdetik, hogy milliók és milliók felküzdenek a coloradoi bányákban, melyeknek kiaknázására a "társaság" vállalkozott.

A társaság részvényeinek ára most még csak egy dollár darabonként, de rövid idő múlva 20 dollárra fog emelkedni, tehát siessen venni minden magyar addig, míg olcsó. A pénzt küldje be mindenki a társaság pittsburgi irodájába és aztán csak várjon nyugodtan, majd megkapja a részvényeket. Előkelő magyaroknak ajánlóleveleit bárkinek megküldi a társaság.

Mi ismerjük már az oly előkelő magyaroktól származó ajánlóleveleknek az értékét, melyeket Kovács-Feső-Rudnyánszky urak írnak. Hamisítottak ők már mást is, nemcsak ajánlóleveleket.

Az Amerikai Magyar Népszava siet kijelenteni, hogy neki \$2000-t ígértek az aranybánya hirdetésért, még sem fogadta el. Esküdjön, hogy mindig honfitársainak az érdekeit tartja szem előtt és így fejezi be: "Órizkedjenek tehát honfitársaink azoktól a lapoktól, amelyek néhány száz dollárért eladják a magyarokat és hirdetnek olyan kétes vállalatokat, melyek ki-fosztásukra sorakoznak."

Dávidnak igaza van. Az ilyen lapoktól órizkedni kell s mivel az Am. Magy. Népszavában félföldalokat foglalnak le állandóan a tudatlanokat fosztogató "Universal Medical Institute", a "Heidelberg Medical Clinic" az "Európai és Amerikai Orvosok, Sebészek Intézete"-féle fake-hirdetéseket, órizkedjék ettől a lap-tól minden "honfitárs".

Ezt Dávid mondja, mi csak rámondjuk az Áment. H-g.

Az American Federation of Laborban van száma, de a kapitalista osztály nem fél tőle; ellenkezőleg. Bizonyára kell valami bajának lenni annak a unionizmusnak, melynek legfőbb támogatója az a sajtó, mely a kapitalista érdeket képviseli; ama unionizmusnak, melynek vezetői a kapitalisták hadnagyai; ama unionizmusnak, mely szövetségre lép oly kapitalista kombinációval, mint a Civic Federation, melynek egyetlen célja az, hogy chloroformizálja a munkásosztályt, míg a kapitalisták zsebelik. E. V. Debs.

KOVÁCS KÁLMÁN.

A HÁZASSÁG SZENTSÉGÉNEK APOSTOLA. — MIRE VOLT JÓ AZ EGYHÁZKÖZSÉG PÉNZE?

Csak nemrég rántottuk le néhány magyar papról a csuhát s mutattuk be az amerikai magyarságnak azt a piszkot, förtelmet, amit a csuha takar s már ismét csuhavéresre kényszerít bennünket a kötelességérzet.

Kovács Kálmánról, a mc keesporti katolikus lelki pásztoráról, az amerikai magyar közélet egyik legkimagaslóbb alakjáról, a "Magyar Zászló" szerkesztőjéről, arról az emberről, akiért — saját állítása szerint — rajongott az amerikai magyarság, akitől rettegett magyar hírlapírók rettegették és akinek jellemzősége — ugyancsak saját állítása szerint — bámulatba ejtette a jellemben még oly szilárd (?) férfit is mint — Kohányi Tihamér; a "félemleres és ügyes vitaköz" s lelkesült Kálmán-ról szól ismét az évekkkel ezelőtt megkezdett, de nem fejezett nota.

Sajnálatos, de jellemző valóság, hogy az amerikai magyarságnak ily alakok a vezetői. Szomorú, de jellemző tény, hogy az Amerikában élő magyarság túlnyomó többségének annyira elkábítható még az agya, a tömjénfüsttel annyira elbódítható, hogy ily vezérek után még vakon halad.

Pedig hányszor mutattunk rá a "vezérek" büncire! Hányszor mutattunk rá az utra, amelyen az amerikai magyarságnak haladnia kellene! Hányszor mutattuk be, hogy a Kovács Kálmánok csak egyéni piszkos érdekeik kielégítésére használják ki a vallással, hazafisággal elbódítható munkást — de hasztalan. Az amerikai magyarság még is hitt nekik és követte őket.

Hitt nekik, midőn szent eszméinket rutul megrágalmazták; midőn úgy állítottak bennünket, szocialistákat a magyar munkások elé, mint a családi élet szétrombolóit; hitt nekik, midőn küzdötték ellenünk az erkölcs nevében és követte őket, midőn gyűlöletet szítottak ellenünk.

Nem szívesen foglalkozunk kivételesen Kovács Kálmánal. Megcsontosodott véleményünk az, hogy az amerikai magyarság vezetői közül nálánál alig akad különb. De meglebentjük mégis a csuhát, hogy azokat, akiket eddig hálójában tudott tartani a pap, akiket el nem tudott tántorítani fölük a józan ész szava: fordítsa el fölük az a búz, amely a csuha alól kiárad.

Nem látjuk szükségét annak, hogy sok időt és helyet szenteljünk Kovács Kálmán bemutatásának a Népakarat olvasóinak. Jól ismerik őt valamennyien.

A templom szőszékén az erkölcs-predikátora, a magánéletben a sárban fetreng.

A templomban a házasság szentségét hirdeti — ő maga pedig nőcsábító, asszonyzöktető.

A fórumon üldözője és vádlója a szocialistáknak, mert azok (szerinte) szétrombolják a családi életet, — valójában pedig ő az, aki kiméletlen durvasággal, lelkiismeretlenül, egyetértésben élő családok boldogságát dulta szét.

Lapjában, a "Magyar Zászló"-ban a sikkes-tők retthetetlen ostora, — ő maga pedig olyan valaki, akiért senki, aki őt ismeri, nem exponálhatja magát anélkül, hogy az illető önmagát is ne kompromittálna.

Mindezeket jól tudják elvtársaink. De azok okulására, akik az amerikai magyarság vezetőinek ezen diszpeldányát csak mint a szocializmus elleni küzdelem bátor harcosát, a vallás és erkölcs védőjét, a családi élet tisztaságának apostolát, a rábizott pénzek tisztaközű őrzőjét ismerik: ezek okulására elmondunk egyet s mást e "fenkolt" férfiú élettörténetéből, előrebocsátván, hogy mindazt, amit róla fentebb állítottunk s alantabb elmondunk hiteles adatokkal fogjuk bizonyítani.

Az asszonyzöktetés.

Körülbelül 12 évvel ezelőtt, kassai hitoktató korában ismerkedtem meg Kovács Kálmán Czogula Károlyval, szül. Schaad Paulával, aki ma Pittsburgban lakik és dacára annak, hogy nagyon jól tudta a szent ferfiu, hogy Schaad Paula férjezett nő, aki férjével melegegedett, boldog életet él, mégis szerelmi vallomásokkal ostromolta a fiatal asszonyt, aki kezdetben érelyesen visszautasította a pap udvarlását. Végre azonban, engedve a csábos ígéreteknek, elvesztette ellenálló képességét s teljesen a pap hatalmába került. Meglehetősen sűrűn leveleztek egymással s Kovács leveleiben arra biztatta az asszonyt, hogy szőjkék meg férjétől s kövesse őt Amerikába, ahová állandó tartózkodásra készül. Megígérte, hogy állandó boldogságot biztosít számára. A nő hallgatott rá s miután Kovács Kálmán a szőkre vonatkozó összes utbaigazítást neki megadta, 1899 június havában a Kovács által meghatározott napon, a férje tudta nélkül Bécsbe utazott, ahol Kovács Kálmán már várt rá. Találkozván, mint új pár egyenesen Svájcba utaztak. Schaffhausenben — Svájc egyik városában — négy hetet időztek, mivel az asszonyban valami hagyatékot kellett felvennie. Az örökséget felvéven, még két hetet töltöttek Svájcban s megtekintették annak nevezetességeit. Kálmán uszott a boldogságban, mert hisz a nőnek pénze volt bőven.

Svájcban Brémába utaztak, ahol Kálmán a nőtel 1000 korona uti költséget kért és kapott, mely összegből első osztályú hajójegyet váltott. Amerikába jött.

Az asszonyt Brémában hagyta. Ugy beszéltek meg a dolgot, hogy Kovács kijön előre, itt meglátja a viszonyokat s azonnal ír, hogy vagy a nő jöjjön utána, vagy ő jön vissza. Két hét múltán kapott is Schaad Paula levelet, amelyben a főur szerencsés megkeresését tudatta s írta, hogy azonnal induljon New Yorkba, ahol a "Szabadság" szerkesztőségének egy embere, valami Stocker Károly nevű úr fogja várni a hajóállomáson.

New Yorkba érkezvén, tényleg várta is a bizonyos Stocker, aki a 15 dollárt, mit Kovács küldött uti költségre Mc Keesportig, neki átadta.

Rövid pihenés után Schaad Paula ismét utra kelt, hogy minél előbb beérjen az ígért földjére.

A "növér".

Megérkezvén Pittsburgba, az állomásnál a "Szabadság" egy másik embere, Gross László várt rá, aki átviserte Mc Keesportra. Kovács Kálmán az 5-ik utcán lévő lakására, ahol a plébános ur az ott jelenlévő hitközségi eljárokknak mint növérét mutatta be. Jól emlékezhetek még erre Czerankó József szalons iadós Szájbért János kereskedő, mc keesporti lakosok is, akik a "növér" megérkezése alkalmával a plébános lakásán voltak s akik a nő mint Kovács Kálmán növérét ismerték meg.

Igy éltek, a világ előtt mint két testvér, tényleg, mint férj és feleség, közel két évig. De nem is volna tán pap a pap, ha elejtett áldozata után újabb prédára nem lesne.

Kálmán érzelmei Paulával szemben megváltoztak. Paulánál azonban az érzelmei változása nem állott be hasonló gyorsasággal s ezért Kovács Kálmán igyekezett azokat az érzelmeiket, amelyeket ő maga keltett fel a nőben, be-lőle maga kivenni. Ki is verte azokat az ökleivel.

Később már annyira meghonosította az öklözést ez a csuhába bujtatott állapot, hogy a szerény, szerencsétlenné tett nő, csaknem áldozata lett a folytonos veréseknek. Egy alkalommal egy Gross Ida nevű nővel (ki a papot angolra tanította) együtt verték meg s dobták ki az utcára. A sok veréstől szenvedett sérülései orvost hivatalni kénytelenítették.

Végre nem bírván Paula a sok ütést-vertést, kénytelen volt tölnek idején, a legnagyobb nyomorban elhagyni azt a házat, amelyben Kovács Kálmán ígérte szerint "állandó boldogságot" kellett volna találnia.

Igy lökte ki az utcára a szeretet istenének papját azt a nőt, akit pénztől, becsületől, férjétől megfosztott.

Elütöztvén a papi háztól, Bradockban, egy Halász nevű ismerősénél kapott menhelyet s kivette Kovács ellen az elfogatási parancsot. Amint a plébános ezt megtudta, rögtön rohant hozzá s kétségbeesetten könyörgött, hogy álljon el elfogatásától. Kérte, hogy menjen haza Magyarországra, hová minden hónapban 10 dollárt fog számára küldeni. Ajánlatát a sokat zaklatott nő elfogadta s Kovács Pittsburgban egy Herskovic nevű közjegyzőnél kötelezvényt írt alá, melyben kötelezi magát a havi 10 dollárral pontos megfizetésére.

A megcsalt, a földönfutóvá tett nő hazament, Kálmán azonban egy centet sem küldött neki. Hogy hazautaztatására is honnan szerzett pénzt a tisztakezü pap, majd el fogják mondani saját levelei. Elég az ahhoz, hogy a nő pénzt nem kapott, hát visszajött, de ekkor már a "Szabadság" emberei nem várták, mert ekkor már nem volt "kedves növére" a papnak.

Kovács megtudván, hogy Schaad Paula Amerikában van, legelső dolga volt tőle a hivatalos kötelezvényt kicsalni. Ez sikerült is neki s így a nő, mindenétől megfosztva, kénytelen volt ő maga gondoskodni létfontartására.

Megszakadt közöttük minden összeköttetés, de Paula eljárt Kovács Kálmán templomába, látni annak a szent ferfiunak ajátatoskodását, aki őt egész életére nyomorulttá tette.

Senki sem tudta, hogy nem a pap növére, csak Kohányi Tihamér tudott meg mindent, aki Kovács Kálmán ellen szóló adatait vigyázva őrsi asztala fiókjában, hogy sakkban tartsa velük ellenfelet, hogy az viszont fel ne merje deríteni azt a piszkot, amelyben Kohányi is fetreng s amelybe oly kéjjel fojtának egymást, ha nem félnének kölcsönösen egymástól.

(Folytatjuk.)

Sok éven át voltam összeköttetésben a régi szakszervezetekkel s ezen idő alatt tettem szert annyi tapasztalatra, hogy képes vagyok meghatározni, hogy az American Federation of Labor nem a munkások érdekeiért tartatik fen, kik támogatják, hanem a kapitalisták érdekeiért, akik kizsákmányolják a munkásokat, kik fentartják. E. V. Debs.

Magyarországi hírek.

IME: AZ UR SZOLGÁJA.

Ismertettük már a redei (Veszprémmegye) református pap viselt dolgait. Megirtuk, hogy a pap ellen a "hivei" 118 aláírással panaszlevelet adtak be a pápai esperesi hivatalhoz, amelyben nyilvános kicsapongások és erkölestelen-ségek halmaza miatt kérték a fegyelmi vizsgálat elrendelését.

Nemrég tartották meg ebben az ügyben a vizsgálatot. Három napig tartott a bizottság munkája és a vizsgálóbírák úgy nyilatkoztak, hogy már most megcsömörültek a rondaságok halmazától. Beigazolódott, hogy Jakab István, a lelkes, férjes nőket csalt a lakásába és erőszakoskodott velük; a családi életet támadta meg ezzel és dulta szét a lelkes, aki a házasság szentségét és a hitvesi hűséget hirdeti a templomban. Beigazolódott az, hogy egy fiatal ember ő miatta ment ki Amerikába s hagyta Réden a szüleit, a feleségét, a kisgyerekeit. Beigazolódott, hogy kislányoknak agenda-tanítás alkalmával frívól, csunya képeket, disznóságokat mutogatott. Beigazolódott, hogy a lelkes a tanukat is megvesztegette és hamis tanúzsára bujtotta fel. Még sok piszkos igazolást és a vizsgálatnak az eredménye nem lehet kétséges. Réde hamarosan megszabadul ettől a csuhástól.

A ROBOT — NEM FIZETI KI MAGÁT.

Az 1890. I. törvénycikk fentartotta robotot, midőn az utadót fizetni nem bíró munkást háromnapos kézi napszámra kötelezi.

Aradon egy adóügyi tanácsos és egy alszámvevő indítványt nyújtott be a polgármesterhez, hogy a törvényhatósági bizottság kéréselje a kereskedelmi kormánytól a robotszakasznak módosítását, olyan értelemben, hogy a közmunka természetben való leszolgáltatás vagy megváltásnál a törvényhatósági joggal felruházott városokban szüntessék meg. Legérdekesebb az indítvány indoklásában az az adat, hogy az utolsó három évben az átlagos robotjévedelem 3270 koronát, ellenben a robotszakasz adminisztratív költségei 4220 koronát tettek ki.

A jobbágyság eltörlésében nagy szerepe volt annak, hogy a jobbágy munka nem fizette ki magát. A föld ott, ahol bémunkával kísérleteztek, jobban fizetett. Talán ugyanezen belátás, ugyanezen ok törőlni fogja a jobbágyság egyik maradványát, az állami robotot is.

JÓTÉKONYSÁG.

A szegedi kutyaszövetség mindenáron a vas- és fémmunkások nyomorát akarja enyhíteni. A szegedi csoportjukat is felosztatták. Helyiségüket bezárták és még melegező-szobájuk sincs a munkanélküli szenvedő embereknél. A kutyaszövetség úgy gondolkodott, hogy ki kell használni ezt az alkalmas pillanatot, ki kell préselni a nyomorból a legsöpöttebb életű nedvet és ez a lelketlen préselés a szegedi társadalom helyeslő tapsvihara közben történjék. Jótékonykodni kell a szegény munkásokkal.

Kihirdetik az újságokban, hogy a munkanélküli vasmunkások itt és itt jelentkezzenek. A nos emberek heti hat, a nőtlenek heti három koronát kapnak. Az idegenek utiséglyben részesülnek. Ezt mind az emberszeretet melege csinálja. Hadd lássák a munkások, hogy van szívük a munkaadóknak.

Nos, a nyomorúság vihara odaver egy esomó éhes embert. Mit kapnak? Egy-egy utalványt a népkonyhára, arra a népkonyhára, melyet a város tart fen, amely valószínűleg ingyen adta a népkonyhai utalványokat szives felhasználás végett. Hat és három koronás segélyekről szó sincs. Munkát ígérnek. Majd adnak, ha lesz. Mit akarnak ezek az urak az utalványokkal? Azt, hogy a munkást megálazzák, hogy a népkonyha ingyen-szágának, melegeinek is örülő szenvedés megtartódjék és elmenjen sztrájk-törőnek. És ezt jótékonyagnak nevezik.

KÉTFÉLE IGAZSÁG.

A Fejérváry-kormány idején minden megyei hivatalnok, miután a jóléti bizottság olyan-amiyen anyagi biztosítást nyújtott, hazafias hős lett, ha nem teljesítette a belügyminiszter rendeletét. Akkor az ügyészségnek esze-ágába se jutott az ellenszegülőket hivatalos engedelmesség megtagadása miatt vádolni. Jött aztán a diadal s akadtak megyei tisztviselők, akik megpróbálták nemzeti ellenállósít játszmát Andrassy ellen koalíciós mintára. Ezt azonban az ügyészség már nem nézte tétlenül. Ami hazafias hőstett volt amazoknál, az büncselekmény lett két marostardamegyei tisztviselőnél. Az ügyészség politikai szolgálatkészségét s a magyar igazságszolgáltatásnak a változó hatalmi viszonyokhoz alkalmazkodását bizonyítja az alábbi ítélet:

A marosvásárhelyi törvényszék Erődy Sándort és Nagy Józsefet a büntető törvénykönyv 480. szakaszába ütköző hivatali engedelmletlen-ség miatt kilencven-kilencven napi fogházra, átváltoztatható ezernyolcszáz-ezernyolcszáz korona pénzbüntetésre és kétszázötvenegy korona költség megfizetésére ítélte.

TÁRCA.

"TÜZET KÉREK!"

— Irta: Desciaux Pál. —

A vádlottak padján fekete szalonkabátban, ünnepélyes fehér nyakkendővel, meghatározatlan koru ur ül. Kék szemüvegét kopasz homlokára tolta s egy csomó papirt lapozgat.

Elnök: Vádlott, álljon föl!
Vádlott: (főlemelkedve): Igenis elnök ur!
Elnök: Feleljen kérdéseimre!
Vádlott: Igenis, elnök ur!
Elnök: És mindenekelőtt ne szakítson félbe!

Vádlott: Nem, elnök ur!
Elnök: Már megint!... Önt Cugne-nek hívják?

Vádlott: Igen, elnök ur! Cugne Izidor Time-leon Barnabás. (Kezét szívéré téve, egy papírlapról szenvedélyesen olvas): Ha az állampolgár hazája bírósága előtt megjelenik, nem-e kötelessége mindent...
Elnök (félbeszakítva): Nem ezt kérteltem. Ön gyógyszerész?
Cugne: Igenis elnök ur, szolgálatára. (Főlvásását újra megkezdi.) Ha az állampolgár hazája...
Elnök: De hát hallgasson! Nem azt kérdeltem. Ön Montmartre-utcában lakik?
Cugne: Igenis elnök ur. Montmartre utca 355. gyógyszerész az "Ezüst bányához", francia és angol különlegességek. (Főlvásását folytatva) ... hazája bírósága előtt megjelenik, nem-e kötelessége mindent...
Elnök: Elég, elég!... Az a panasz ellene, hogy a julius negyedikéről 5-ére virradó éjjel a panaszos Sargel életét és egészségét veszélyeztető módon bántalmazta. Mit tud védelmére felhozni?
Cugne: A következőket, elnök ur. (Olvasva): Ha az állampolgár hazája bírósága előtt megjelenik, nem-e kötelessége mindent, még a legtitkosabb gondolatait is felfedőzni, hogy a bíróság lelke mélyébe pillanthasson?
Elnök Mit akar ezzel. Akar kérdéseimre felelni, vagy nem?
Cugne: De hiszen felelek elnök ur! (Folytatva): hogy a bíróság lelke mélyébe pillanthasson? Az igazságszeretet...
Elnök: De most már igazán elég. Tegye félre azt a papírost és feleljen!
Cugne: De... hiszen felelek, elnök ur! Ez a védelmem! Nem vagyok különös szónoki tehetség s ezért... (Folytatva): Ha az állampolgár...
Elnök: Elég, elég! Leülhet... Majd kihallgatjuk a hatósági közegyet, aki a tényállást felvette. (A tanak padján ülő rendőrhöz): Hogy hívják?
Rendőrfő Muuflard Napoleon Arzine, elnök ur.
Elnök: Mondja el, mit tud a dologról?
Rendőrfő: Julius 4-ikéről 5-ikére virradó éjjel a Montmartre-utcában voltam szolgálatban. Egyszerre a vádlott üzletében hangos kiabálást hallottam. Odafutottam, berontottam az üzletbe s a következőket állapítottam meg: Panaszos a földön fektett egy üvegedény cserépe között, amely edényben a jelek szerint piócát tartottak. Ezt azon körülményből következtettem, hogy a cserépek között néhány pióca mozgolódott. Vádlott a panaszoson fektült s teljes erővel ütötte. Szétválasztottam őket s jegyzőkönyvet vettem föl.
Elnök: Ez az egész, amit tud?
Rendőrfő: Igenis, elnök ur.
Cugne (Főll és olvas): Ha az állampolgár hazája bírósága előtt...
Elnök: Elég. (A terembiztoshoz): Vezesse be a panaszost!
Sargel (berohan): Itt vagyok, elnök ur! De nem vagyok panaszos. Az egész komédiát már rég elfelejtettem s nem is haragszom erre a labdacgyuróra. Elverte az ábrázomat, én meg összetapostam a piócát: tehát kivítek vagyunk!
Elnök: Mondja el ami történt, de ne fejezze ki magát olyan drasztikusan!
Sargel: Hogyan... vagy úgy! Bocsnátot kérek. Nem szándékosan tettem, elnök ur. Ugyanis néha azt sem tudom, mit beszél... Nohát rajta! Julius 4-ikéről 5-ikére virradó éjjel, tudja kérem, néhány társammal az északi pályaudvarnál berugtunk...
Elnök: Micsoda kifejezés ez már megint!
Sargel: Bocsnátot, elnök ur! Azt akartam mondani, hogy egy kicsit túlságosan öblögettem a torkomat, ha ezt a kifejezést jobb szereti s egy kicsit ptyókás voltam. Sőt bátran mondhatjuk, hogy nagyon ptyókás voltam, elnök ur! Az igazság mindenek fölött! Ez különben is, ki nem ptyókás néha, ugy-e elnök ur!... Nos, az északi pályaudvartól a csarnok felé igyekeztem, a helyemre. Ugyanis tudnia kell, elnök ur, hogy foglalkozásomra nézve teherhordó vagyok és talán már megtörtént az is, hogy olyan gabonát emelgettem, amely később abban a kiténtetésben részesült, hogy tiszteletre méltó családja kenyér alakjában elfogyassza.
Elnök: Térjen a dologra, a dologra.
Sargel: De hiszen annál tartok!... Tehát egész kedélyesen sétálok végig a Montmartre-utcán, amikor egyszerre kedvem szottyan a dohányzsára. Egy szivart dugok az ábrázatom-

1909 február 19.

a, sebembe nyulok gyulaért... Hát a hennydörgős menykőbe is! Nohát akkor nincs gondom magamban s tovább megyek. De minél tovább megyek, annál inkább dohányszóknak. Már arra gondoltam, hogy felmászkáljak a szőlőre, hogy gyűjtök rá, amikor hirtelen egy cégtábla ötlök a szemembe: "Az ezüst bányához".

Cugne (közbe szól): Bánya, bánya!
Sargel: Istenem! Bánya vagy anya, hisz az égbe is mindegy! Ezért igazán nem kell fél-peszakítani... Tehát "Az ezüst bányához". Az ajtó mellett látom az "Éjjeli harang"-ot. Eljén! kiáltok magamban. Meg vagyok mentve. Felköltöm az ezüst bányát! (A hallgatóság kacag.) Mi van ezen nevetni való. Minék csillagot éjjeli harangot, ha nem akarja, hogy éjjel felkeltsék? Megnyomom a gombot. Az ur nyit egy ablakocskát s azt kéri, mit akarok. A dolog nagyon sürgős — mondom — nyissa az ajtót. Nem is kéri sokáig magát és be-
reszt. Hol a recept? — "Éjjeli harang". — Recept, — mondám én. — Recept nincs. De szivom van és tüzem nincs, azt szeretnék kérni tőled. Ezzel hozzá közeledem s szivafánál rá akarok gyujtani... Erre azonban, elnök ur, egy csattanós legyintést alkalmaz az arcomra.

Elnök: Csattanós legyintést?!
Sargel: No igen. Ugy értem, hogy egy kis remanszásban részesített, még pedig alapon.

Elnök: Azt akarja mondani ugy-e, hogy a vadlót az arcába ütött?
Sargel: Igenis, elnök ur. S biztosítom róla, hogy elég erősen. Amilyen hosszú vagyok, úgy ragadtam végig a padlón, miközben összetörtém a piócás íveget. A fickó rám vetette magát s folytatta a kezelést. Röviden, cudarul éreztem magamat, elnök ur! A piócák a nadrágomra másztak s kísérletet tettek arra, hogy vérszívó tevékenységüket lábszáraim érvényesítsék. Ez a méregkeverő pedig ütött, mintha csak fizették volna érte s folyton kiabált: "Biting! gazember!"... Na, végre jött a rendőr, a többi meg ugy is tudja elnök ur... De én nem haragszom a patikáriusra, egyáltalán nem! Szívemből megbocsátok neki s arra kérem a bíróságot, hogy elnéző legyen vele szemben.

Elnök: Vadlott, hallotta a panaszos vallomását. Mi a mondanivalója?
Cugne: Semmi, elnök ur. Minden ugy volt, mint... (olvass): Ha az állampolgár hazája biztonságát elvett, nem-e...
Elnök: Jól van! Jól van!

A bíróság tanácskozára vonul vissza.
Cugne: 50 frank pénzbírságra ítélik. Ez mélyen meghajolva köszöni az enyhe büntetést s Sargel karonfogva hagyja el a termet, miközben védőbeszédét olvassa fel neki.

AKIT A NYOMOR MEGŐRJITETT.

Megőrülve, karján tíz hónapos gyermekével, a ház által akart vétni életének Harrington asszony 305 E. 75-ik utcai lakásán.
Egy biztosító társaság pénzbírságát azonban felfedezte s mint foglyot vitték a 67-ik utcai rendőrállomásra.
Férje, Harrington János vasmunkás, már hónapok óta munkanélküli van és ezért buszóraforra vált. Mialatt a férje munkát keresett, az asszony a konyhában hagyta 6éves May és 3 éves János gyermekét s karján a tízhónapos csecsemővel bement a szobába és felnyitotta a gázcsapot, lefeküdt a földre, várva a halált.
Mikor a pénzbírság csengett, a kis lány kinyitotta az ajtót s beszaladt hívti az anyját. De mindjárt sirva szaladt vissza, hogy nem tudja felkelteni őt. Mikor a pénzbírság be-
ment, rögtön elzárta a gázt és rendőrt hívott.
Az előhívott mentők és egy orvos felélesztették az örült nőt. A csecsemőnek nem történt baja. A rendőr bekísérte kis gyermekével együtt a rendőrállomásra: Jánost Mayt és a tízenegy éves Katalint, ki iskolában volt, a gyermekvédő-egyesület vette gondjái alá.

LIEBKNECHT ÖZVEGYE MEGHALT.

Liebknecht Natália, Liebknecht Vilmosnak, a németországi szocialista mozgalom egyik leg-nagyobb előharcosának özvegye 69 éves korában meghalt.
Liebknechttel 1868 júliusában kötött házasságot. 1900 augusztus 7-ike óta özvegy. Egy leány és öt fiúgyermeknek adott életet.
A nemzetközi mozgalom gyászolja vesztét.

EGY MÁSIK AZEV.

Február 15-én kezdődött meg Krakkóban egy orosz forradalmi bizottság előtt Bzohozolszky Stanislawnak, egy híres legény irónak, Gorkij barátja ügyének tárgyalása, aki azzal van vádolva, hogy mint kém az orosz rendőrség szolgálatában áll. Az eset nagyon hasonlít Azevéhoz, akit a forradalmárok árulásért már halálra ítélték.

Vannak, akik azt hiszik, hogy a unionizmusnak e formáját belül meg lehet változtatni. Nagy tévedésben vannak. Csak egy út van a változás előidézésére és ez: megszakítani az American Federation of Laborral minden közeledést s csatlakozni ahhoz a uniohoz, mely gazdasági téren saját osztályát akarja képviselni.
E. V. Debs.

Külföldi hírek.

A PROPORCIÓS KÉPVISELET.

A franciaországi köztársasági párt küldöttsége Clemenceau miniszterelnöknek járt, ahol előadták, hogy a köztársasági képviselők határozottan kívánják a választási törvény módosítását a proporciós képviselői alapján. A küldöttség szóoka, Klotz, kifejtette, hogy bármely formában is fogják megvalósítani a reformot, minden irányzat megegyezhet az alapelve nézve. A reformtervezet első szakaszát így kívánják formulálni: "Minden megye anynyi képviselőt választ, ahányszor (még ezután meghatározandó számu) szavazó polgára van." A miniszterelnök kijelentette, hogy teljesen egyetért a proporciós képviselői elvével, de mivel ennek alkalmazásával a képviselők száma csökkenni fog, feltétlenül szükséges annak pontos megállapítása, vajjon milyen lenne ez irányban a reform hatása. A kormány különben egyetért a köztársasági képviselők csoportjával abban, hogy az erre vonatkozó vitát március 15-én megkezdjék a kamarában.

AGYONBOTOZTÁK AZ IGASZÁG NEVÉNEN.

Amidőn a szultán Bab el Bujatban a francia misszió egy tisztjével beszélgetett, egy rakodómunkás kezében törrel közeledett feléjük. Azonnal letartóztatták és a vallatásnál kijelentette, hogy a keresztény tisztet akarta megölni. Botbüntetésre ítélték s miattat végrehajtották rajta a büntetést, meghalt.

FEGYVERKEZÉS PÉNZ NÉLKÜL.

A szerb hadügyminiszter újabb egy millió dinárt követelt fegyverkezés céljára. A követelést nagy ellenszenvvel fogadta a pénzügyi bizottság. A bizottság elnöke, Paeu volt pénzügyminiszter arra utalt, hogy minden forrás kimerült és semmiféle póthitel nem szabad engedélyezni, míg megfelelő fedezetet nem lehet találni. Ugyanez volt a véleménye Protics volt miniszternek is és Popovics pénzügyminiszter csatlakozott ehhez a felfogáshoz.
Mindamellett a hadügyminiszterium az angol és francia fegyvergyáraknál 200 gép-puskát rendelt azzal a kikötéssel, hogy a szállítást gyorsan megkezdendő. A kerületi és járási képviselő testületek pedig elhatározták, hogy a saját költségükön az illető kerületekből is járásból sorozott minden egyes ezred számára két-két gép-puskát szereznek. Azt is hi-
resztelik, hogy Oroszországban a szerb lovas-
ság számára ismét lovakat fognak vásárolni, amelyeket a jövő hónapban kell szállítani.

A BALKÁNROL.

A szultán február 14-én este fogadta Ahmed Riza pasát, a képviselőház elnökét, aki tudatta az uralkodóval, hogy a Ház bizalmatlanságot szavazott Kiamil pasának.
A szultán Kiamil pasa bucsuzása alkalmával kijelentette, hogy a volt nagyvezér távazása nagyon fájdalmasan érinti.
A konstantinápolyi sajtó egyhangúlag helyesli Kiamil pasa elmozdítását. A lapok szerint a volt nagyvezér ügyetlensége és az a vágya, hogy korlátlanul uralkodjék, hozta létre a jelenlegi krízist.
A nagyvezér ellen felhozott vádak legfontosabbjai azok, hogy szádékosan huzta a külföldi követekkel való tanácskozásokat, hogy magát nélkülözhetetlenné tegye és hogy háborúba akarta kergetni az országot Bulgáriával. A háború csak a nagyvezér által elbocsátott hadügyminiszter által akadályoztatott meg, aki kijelentette, hogy Törökország nincs készen a háborúra. Az ifjú-törökök bizottsága avval is valódija őt, hogy a bizottság ellen dolgozott, amennyiben azt a hírt terjesztette, hogy a bizottság a szultán detronizálására esküdt össze.
Kiamil pasa utolsó ténykedése az volt, hogy a szent pétervári török követet utasította, hogy tegyen előterjesztést Iswolsky orosz külügyminiszternek, hogy utasítsa Zinovieff konstantinápolyi orosz követet, hogy az orosz ajánlat alapján írjon alá egy szerződést. Az ifjú-törökök bizottságának vezetője így nyilatkozott: "Meg kellett buktatunk Kiamil pasát, aki nem akarta elismerni, hogy van felette álló hatalom is, aki valódi despota akart lenni, nem törődött az alkotmánnyal, a parlamenttel udvariatlanul bánt és becsapta a szultánt és a követeket."
A volt nagyvezér a jövő szerdán egy manifestumot boesát ki a néphez, amelyben megmagyarázza eljárását.

A BERLINI HASMETSZÓ.

Egy titokzatos hasmetsző az utóbbi időben már három asszonyt sebesített meg anyyira, hogy közülök egy már meg is halt. Most pedig, mint Berlinből jelentik, egy tizenegy éves lánykán követelt el borzalmas merényletet. Az állatias embernek sikerült elmenekülnie s a rendőrség sötétben tapogatózik.
A rendőrség jutalmat tűzött ki kézrekerítésére.

Az American Federation of Labor a kapitalista osztály ellenőrzése alatt áll. Kapitalista gazdaságtant hirdet. Kapitalista érdekeket szolgál.
E. V. Debs.

MÉGIS LESZ EGYESÜLES!

Ez volt a címe az "Előre" legutóbbi vezércikkének és mégis, ha valaki végigolvasta a cikket, láthatta, hogy nem lesz egyesülés. És nem is lett.

Folyó h 14-én jöttek össze a két szövetség kiküldöttjei és vitakoztak délután 3 óráig este 10 óráig. A vita vége az lett, hogy mindjárt az első pontnál nem tudtak megegyezésre jutni s így a tárgyalások megakadtak.

A január 17-én tartott konferencia határozatának értelmében mindkét vezetőség 5-5 küldöttel képviseltette magát. A S. P. magyar frakciójának kiküldöttjei kijelentették, hogy azon eszben, ha a semlegesek vezetősége is résztvesz a konferenciában ők nem hajlandók tárgyalni. A semlegesek kiküldöttjei erre viszszavonultak.

A legutóbbi konferencia a nemzetközi szocialista kongresszus határozatait fogadta el a tárgyalások alapján, tehát napirendre tűzött annak megvitatása, hogy a két amerikai szocialista párt közül melyik tartotta be ezen határozatokat.

Elsősorban is a gazdasági szervezkedés kérdése került tárgyalás alá. A S. P. megbízottjai semmiféle kifogást sem emeltek a S. L. P. ellen, vagyis elismerték, hogy a S. L. P. betartotta a nemzetközi kongresszus határozatait. Később a tárgyalás folyamán is többször kijelentették, hogy ők e téren semmi kifogást sem akarnak emelni. Részünkről a vadaknak egész légióját hozták fel a S. P. ellen és adatokkal bizonyították, hogy a S. P. nemcsak be nem tartotta, de sok esetben szembehelyezkedett a nemzetközi kongresszus határozataival. A vita lefolyását szükségletlennek tartjuk leírni, miután a hivatalos jegyzőkönyv ugyis közlése lesz tőve mindkét lapban. A vita lezárása után a S. P. részéről indítványozták, hogy mondja ki az értekezlet, miszerint a S. P. minden tekintetben betartotta a nemzetközi kongresszusnak a gazdasági szervezkedés kérdésében hozott határozatait. Megbizottaink ezt nem fogadták el, mert szerintük a S. P. nem tartotta be azon utasítást, hogy a szocialista pártok keressenek szoros összeköttetést a gazdasági szervezetekkel.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A S. P. kiküldöttjei ekkor, annak dacára, hogy előbb többször kijelentették, miszerint a S. L. P. ellen semmi kifogásunk nincsen e kérdésben, benyújtották egy indítványt, mely szerint a S. L. P. sem tartotta be a nemzetközi kongresszus határozatait. Küldöttein ezt egyhangúlag elvetették azzal a megokolással, hogy ez vita tárgyát nem képezte és így határozni is ügyben nem lehet addig, míg a S. L. P. eljárását épp ugy meg nem vitatták, mint tették ezt a S. P.-val. A S. P. kiküldöttjei erre kijelentették, hogy a békéltárgyalások résziükről befejezettek tekintik s ezzel a konferencia véget ért.

A TRÓNÖRÖKÖS MULATSÁGA.

A "Népszava" írja:

A királyi fiúk és egyéb trónvárományos fiatal emberek többé-kevésbé jól nevelt csemeték. A tánc- és illemszabályokat kivülről tudják. A társas érintkezésben is meglátszik rajtuk a jó-móddal járó nevelés hatása: mindenből tudnak valamit és semmiből se mindent. Néha nagyon is egyoldalúak, félszegek. Néha az évszázados és folytonosan egy gyökérből, egy talajból táplálkozó családjának a lassu korhadása: a testi és lelki nyavalyaság látszik meg rajtuk. De mindig komolyak és inkább szánandók mint bosszantók. Nem rendetlenkednek az utcán, nem duhajkodnak a korcsmákban, nem tépik ki az alvatlók fülét, nem lövik hasba a posztoló katonát.

Ellenben Péter szerb királyi családja sehogy se tud kivetkőzödni a Karagyorgyevicsek szokásaiból, amelyeket már akkor is gyakoroltak, mikor még néhány falca dísznő koronázatlan uralkodói valának. A familia szemefényénél, György urfinál, a szerb nép esetleges királyánál duhajabb, rakoncátlanabb, neveltelebb fickó még nem taposta Szerbia földét. Az ujdonsült királyság dícsősége és a pálinka gőze a fejébe szállt s ez a fickó addig ki nem józódik, míg valamelyik nagyobb európai város orfeumában nem mutogatják, mint egy katasztrófa-sújtott királyi család állásnélküli tagját, aki műirások vagy kártya-kunztok mutogatásával szerzi meg a napi pálinkaraválóját.

Megint esnyt tett, amiről ilyenformán emlékeznek meg a lapok:

"Belgrádból írják: Szerbia trónörököséről, György hercegről ismét botrányos históriát beszélnek Belgrádban. György herceg a mult szombatán az ő szűkebb társaságával kiment a Dunaparra, a belgrádi vár alá, hogy egy kicsit elszórakozzék a jégen. Kíséretében volt néhány közkatona is. Egyszer csak az a zseniális ötlete támadt az ifjunak, hogy a katonákat megfüröszteti a Dunában. Megparancsolta tehát nekik, hogy vágjanak léket a jégen és fűrődjenek meg. A katonák, ismervé a herceg hirtelen haragját, szó nélkül engedelm

EGYLETI HIREK

Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség I. osztálya folyó hó 20-án, szombaton este, helyiségében (431 E. 6th St. I. em.) **felolvasást** rendez.

Felolvasó **Basky Lajos** elvtárs Phila-ból. Az érdeklődőket ez uton hívja meg az **Agitáló bizottság.**

Értesitem osztályunk tagjait, hogy **folyó hó 20-án, szombaton nem lesz összejövetelünk** helyiségünkben, amennyiben Basky L. elvtárs Philadelphiából az I. osztály helyiségében felolvasást tart.

Hogy osztályunk minden tagjának alkalma legyen a női szervezet által rendezendő "Megváltás felé" című színmű előadására menni, osztályunk **folyó hó 27-én, nem tartja meg** összejövetelét. **II. oszt. titkára.**

Az allegheny-i szervezet **február 20-án** este 8 órákor **Marossy István** elvtárs ismét felolvasást tart ezzel a tárggyal: **A nő a mai társadalomban.**

Mindkét felolvasásra tömeges megjelenést kér az **Agitációs bizottság.**

A Clevelandi Szocialista Munkás Szervezetek **február 21-én d. u. 3 órákor** a West 25-ik utca 1899. szám alatt levő Harmonie Hall nagytermében

NYILVANOS NÉPGYÜLÉS

rendeznek a következő napirenddel:
1. A nép helyzete és feladata.
2. A betegségyógyászat.
3. A sajtó.
A magyar munkásság tömeges megjelenését kéri a **Szervező-bizottság.**

A clevelandi Szocialista Munkáspárt szervezetei **1909 február 28-án, vasárnap d. u. 3 órákor**, az Ontario St. 356. szám alatt, az American Bank épületében **NEMZETKÖZI PARTGYÜLÉST** tartanak.

A gyűlésen angol, magyar, német és szerb szónokok fognak beszélni.

Tömeges megjelenést kér az **Agitációs bizottság.**

FELHÍVÁS.

Felhívom a cincinnati-i szervezet (XX. osztály) tagjait, hogy **folyó hó 20-ig** okvetlen jelenítsék be pontos lakáscímüket.

Hunyadi J., titkár, 1542 Pulm St.

MULATSÁGOK.

A Chicagói Szocialista Munkás Szervezet I. osztálya **1909 február 28-án, vasárnap** a Brands-féle Hall-ban (162 N. Clark St. Cor. Erie St.) színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez, mely alkalommal színe kerül:

A SZTRÁJK.

Népszínmű 3 felvonásban.
A mulatság kezdete délután 3 órákor. A színelőadás pont 5 órákor.
Belépti díj 50 cent és \$1.00.

A Peoriai Szocialista Munkás Szervezet **1909 február 27-én, szombaton** este 2907 S. Adams St. alatt levő saját helyiségében **KEDÉLYES ESTÉLYT** rendez

Belépti díj nincs. Kezdeté este 7 órákor.

A Milwaukee-i Szocialista Munkás Szervezet **1909 február 28-án, a Freigemeinde Hall-ban** (262 4th St.) színelőadással egybekötött **MULATSÁGOT** rendez. Színe kerül **A Végrehajtó** című vígjáték.

Belépti díj 15c.

A St. Louisi Marx Károly Munkás Önképző-egylet **február hó 27-én** **NAGY ALARCOS BÁLT** rendez a Concordia Club Hall-ban, Chotten Ave. 1441 szám alatt.
Belépti díj 25 cent.

A S. L. P. TAVASZI ÜNNEPELYE.
Minden szocialistának figyelmét felhívjuk arra, hogy a "Daily People" a legjobb fegyvere ez ország munkásmozgalmának. minden örökök arra kell tehát törekednünk, hogy a fegyvert erőssé, hatalmassá tegyük.

E célból a Szocialista Munkáspárt New Yorkban, a Grand Central Palace-ban február 21-én, vasárnap, Washington születése napjának előestéjén, a "Daily People" javára nagy tavaszi ünnepelet rendez.

Az ünnepelettel kapcsolatosan a szokásos Vásár is megtartatik s felkérünk minden egyes elvtársat, hogy iparkodjék a Vásárt tőle telhetőleg sikerültté tenni.

Akik a Vásár céljaira ajándékokat akarnak küldeni; küldjék azt L. Abelson címére, 28 City Hall Place.

Az előkészítő bizottság.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Frankl L., Indianapolis, Ind. Tudassa pontos címét, mert levele visszajött. Más levele is van Magyarországból.

NYUG-TÁZASOK.

Február 8-tól 13-ig befolyt előfizetések

Uj előfizetések:

\$2.00. J. Haase, Chicago.
\$1.00. J. Galansky, Brooklyn. F. Moldvay, Chicago. J. Lalny, Palmerton. F. Watra, San Francisco. I. Zaka, St. Louis. Chas. Engel, Los Angeles. A. Heim, Buffalo.
50c. K. Literati, Mc Keesport. J. Stollmayer, Pittsburg.

Folytatólagos előfizetők.

\$2.00. K. Smóling, Lynn.
\$1.30. P. Vadas, Hungary.
\$1.21. Famunkás csoport, Budapest.
\$1.00. J. Murinyi, L. Fuchs, D. Róna, Newark. N. J. F. Makovszky, City. J. Lantcz, J. Prokocky, M. Orbán, Chicago. J. Molnár, Se. Bend. M. B. Sz., Irwin. J. Scher, J. Farkas, San Francisco. J. Lévy, Los Angeles. M. B. Sz., J. Wallyus, New Brunswick.

50c. A. Zaparkanszky, Newark, N. J. M. Schreiber, M. Friedman, City. M. Csányi, Chicago. J. Kuzma, Irwin.

Február 1-től 13-ig.

Pártadó:

VI. osztály, XIII. osztály, VIII. osztály, Los Angeles.

Főülfizetők:

I. P., Detroit 26c., XIX. osztály \$25.00, Kovács János, 50c. II. osztály \$3.00.

A New Yorki Magyarajku Munkások Szervezete **1909 február hó 27-én, szombaton** este 8 órákor, egyéves fenállásának alkalmából, a **Labor Temple** disztermében, 243-47 E. 84th St., a 2-ik és 3-ik Ave.-k között) nagyszabású táncmulatságot rendez. Színe kerül közkívánatra másodsor a

MEGVÁLTÁS FELE.

Színmű 3 felvonásban. Irta Garami Ernő. Rendező: Salamon M. Belépj-díj 25c. Ruhatár 10 cent.

HIRDETÉSEK.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség és a kiadóhivatal.)

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Egy füveg Pains Expeller töredéki fájalmaktól menteti meg. Ezon keserű ízű, de használt szer felülmúlhatatlan. Semmi más szer nem használ oly gyorsan ideg-állaplatok és kífennedések. Gyógyszertárakban 25 és 50 c-ért kapható.
F. AD. RICHTER & Co.
New York.
Ügyeljen a Horgony Védjegyre.

BATHÓ ISTVÁN
ELSŐRENDEŐ BORBÉLY- ÉS FODRÁSZTEREM
544 E. 6th Street, New York.

17 karátos vasúti óra.

Férfiaknak és nőknek megfelelő nagyságban, aranytömésű, gyönyörű kivitelben. Pontos időmutató. Vasutasok részére nélkülözhetetlen. 20 évi jótállás. Különleges ajánlat: Az órát elküldjük bárki részére \$5.75 utánvétellel s aki igényeinek nem felel meg, az ne fizessen érte semmit. Szép aranyozott órálnak adunk ingyen minden órához. Excelsior Watch Company, 804 Athenaeum Boulding, Chicago, Illinois.

Empire Opera House
ETTEREM, KÁVÉHÁZ ÉS BOROZO
552-4 Second St., New York, N. J.

Három nagy terem színház, lakodalmak és gyűlések. Magyar konyha. Hamisítatlan óhazai borok pohár és gallon számar. Illatos szivarok. Tiszta szobák és izletes étkek a nap bármely órájában. Nyitva éjjel és nappal. Vidékiek mindennemű jutalmazást kaphatnak.

Üzenettel **Molitorisz József**

TAUB VILMOS
magyar órák és ékszerész.

Mindennemű hazai órák és aranyemlék javítását jótállás mellett elvállalja. Készletben tart hazai és amerikai órákat, ékszerket és egyleti jelvényeket. A New Yorki szocialisták kedvelt embere. Vidéki megrendeléseket, javításokat pontosan teljesít. Szolid árak.

31 Ave. B, Near 3rd St. New York
Mindennemű **LATSZEREK** raktáron Nagy képes árjegyzék egy vidékre, mint helyben ingyen megküldetik

United Sewing Machine Co.
3300 3rd Avenue.
Cor. 164th St. NEW YORK

HAJÓ VAGY VASÚTJEGYET VÁSÁROLNI AZ ÖSSZES VONALAKRA - PÉNZT KÜLDENI VAGY KÖZJEGYZŐI DOLGOK GYORS ELINTÉZÉSÉRE A LEGJOBB ÉS A LEGTANACOSABB FORDULNI

DEUTSCH BROS
BANKÁROKHOZ
319. E. HOUSTON ST. NEW YORK

TRAJN ÁRJEJYZÉKÉRT.

Jos. Pokorny
328 E. 78th St, New York

MAGYAR MÉSARSZÉK ÉS FÜSZER ÜZLET
BACHER FERENCZ
Mindennemű friss husok és fűszerek legolcsóbb bevásárlási forrása.
1437 Germantown Avenue Philadelphia, Pa.
Mindenféle importált fűszerek és szalámi a legolcsóbb árban kapható.

Dr. S. Goldman
HAZAI MAGYAR ORVOS
volt eszt. Dr. K. Kohnorvos.
406 Grand St., Pittsburg, Pa. 15261 a Courthor Telephone P. & A. Main 883.

Gyógyít mindenféle gyomorbetegségeket. Tüskes női férfi betegségeket gyorsan és hatékonyan a legújabb módszerekkel. Nem csak a tüneteket, hanem a kórtörténetet utána nézve meggyógyítja, hogy az emberek ne legyenek a kórházakban és kórházakban. Minden betegségre van szilárdon parafizáltak dr. S. Goldman-é. Iradjunk 5 Naponta reggel 9 ut este 6-ig. Vasárnap reggel 9-ig 12-ig.

FINTA MIHÁLY
BORBÉLY ÉS FODRÁS.
516 E. 6th Street, New York.

A Chicagói Munkás Betegségyógyító és Önképző Szervezet hivatalos orvosa.

Dr. TÖRÖK MIKSA
HAZAI MAGYAR ORVOS
A Benett-féle orvosi akadémia tanára. A South sidei kórház sebész és női betegségek főorvosa
Rendel: Délelőtt 8-10-ig, délután 12-1-ig és este 6-8-ig.
322-324 W. 12th Street.
Cor. Johnson St. Chicago, Ill.

Dr. SANDOR HORWITZ
a peoriai magyarság kedvelt orvosa. Gyógyít minden nemű férfi és női titkos betegséget a legjobb sikerrel, titoktartás mellett.
Adams és Hamilton utcák sarkán.
Mayer Bldg. Peoria, Ill.

Egy jószabású ruháért keresse fel
KRONMAN, férfi szabót.
4147 Lorain Ave. Cleveland.

VARRÓ GÉPEK.
minden gyártmányú, \$14.00-tól fölfele, heti 50 cent részlet lefizetésre, az évi jótállás. Kisse használt gépek \$4.00-tól fölfele. Hitelt New York városán kívül is adunk. Ha nem jöhet, írjon és kép viselőnk meglátogatja. Egyedüli magyar gépezet New Yorkban.

United Sewing Machine Co.
3300 3rd Avenue.
Cor. 164th St. NEW YORK

MINDENKINEK

szüksége van Szent István labdacsoakra. (A legjobb hashajtó és vértisztító.) Ne szenvedjen zékrekedést, belső fájdalmakat, emésztési zavart, gyomorégést, fejfájást, szédülést, mikor a Szent István labdacso mindezeket távol tartják és fájdalomküli hatást gyakorolnak.
Maga is használja azt, mit a többi: **LILJOM CRÉMÉT** és **SZAPPANT**, mert arcát megfinomítja és megifjítja. Csunya a szeplő, a májfolt, a himlőhely és más arcstíztálanságok — s miért ne legyünk inkább szépek?
Mindenféle importált szerekért menjünk **ROTH SAMUEL** gyógyszerészre a Megváltóhoz
125 Ave. C, cor. 8th St., New York.

I. N. Y. M. Ifjúsági Kör tánciskolája.
ÁRPÁD HALL
431 E. 6th St. New York.
Angol-magyar iskola kétszer hetenkint, hétfőn és csütörtökön a **LIBERTY HALL-ban**
49 Mercer St. Newark, N. J.

Mindkét helyiségben kifogástalan magyar konyha. Alkalmos termek bálók, lakodalmak és egyleti gyűlésekre.
Bel- és külföldi lapok. Budapesti Népszava. Az öntudatos munkások találkozó helye. Pool és billiárd. A. Orawetz, tulajdonos.

Telephone 1027 Orchard.
Dr. BIEBER E. LAJOS
magyar fogorvos
383 E. 8th Street
Ave. C és D között New York

Mrs. KLEIN
magyar kávéház és étterem
257 Springfield Ave. Newark.

Elsőrendű magyar zenekar Phone 3713
Bálókra, lakodalmakra és egyéb mulatságokra alkalmas termek bérbeadandók.
MINDEN ESTE HANGVERSENY
PARK CASINO
Lipman J., tulajdonos
KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
606-610 California Ave. Chicago, Ill.
a Division St. északkeleti sarkán, a Humboldt Park-kal szemben.
Belföldi s importált magyar borok, likőr és szivarok. Elegáns kávéház.

Phone: Bell. Sidney 1341.
BARNA VERONA
MAGYAR SZÜLESZNO
Budapestben az egyetemen vizsgázott. Sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt bármely nemű női betegségekben, legnagyobb titoktartás mellett. Házhoz betegeket is elfogadok.
1701 So. BROADWAY,
Soulard St. sarok St. Louis, Mo.

Katolín János
FÉNYKÉPESZ
3616 N. Broadway, St. Louis

Kepek felvétele BÄRMILY időben reggel 8 óratól este 8-ig rendelkezéskül KÉSŐBB is. Nagyobbítások, gombképek és képművek kaphatók. Kis jegyek 28 dr. 25.
Kérem a magyarok pártfogását.

Ugyes magyar szüleszno
Jergler Paula Budapestben az egyetemen vizsgázott és a budapesti klinikán főbába volt, sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt mindenkiben. 546 Washington Boulevard, Pauline St. sarkán, Chicago, Ill. Telefon West 1394

Telephone 4587 J. Newark, N.J.
TULY
budapesti fényképész
4 West Street.
Newark, N. J.

Legfinomabb kivitelű fényképek tisztán kidolgozva jótállás mellett. Ugyazint, főtvelekek házhoz kívül is eszközölhetnek. Nyitva vasár- és ünnepe napokon is...

Bevándorlók figyelmébe
ajánlja; csinosan berendezett tiszta s jutányos ár SZOBÁIT
ROSTASSY REZSŐ 513 E 6th St. NEW YORK.
A „Népakarat” szerkesztőségével szemben.

Az elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket.

ÉTTEREM ÉS KÁVÉHÁZAM
a magyarnyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye.
Izletes friss étkek. — Hazai billiárd asztalok.
Bel és külföldi pártlapok. **Feltétlen megbízhatóság.**

Felkérjük olvasóinkat, hogy szükségleteiket hirdetőinknél szerezzék be s a vásárlás alkalmával hivatkozzanak a NÉPAKARAT-ra.

HAJÓJEGYET
LEGGYORSZÁBBI ÁRRA
KISS EMIL
BANKÁRNYELV
NEW YORK, 104 SECOND AVE.
JIMMIE
ARABERKÉNY

Beldegreen
budapesti fényképész
32 Avenue C
3-ik u.sarok, New York
Izletes és jól kidolgozott képek 2 dollárért feljebb.
A munkáit jótállok.
Nyitva vasár- és ünnepe napon is.

ZACHAR OTTO
NAGYBANI BOR-, SÖR- ÉS PÁLINKA KERESKEDÉSE.
1434 Germantown Ave. Philadelphia, Pa.
Amint a magyar konyha, úgy a magyar ital való a magyarnak. Kaphatók magyar borok, törköly, szilvórium Poth's Extra sör. Rendelésre házhoz szállítva.
A magyar szervezett munkások barátja.

szentgyörgyi o.
kávéháza és étterme
567 N 5th St.
Philadelphia, Pa.
Cor. Green and 5th Street.
Magyarajku szocialisták kedvenc találkozó helye.

Phone Humboldt 3325
MAGYAR MÉSARSZÉK ÉS FÜSZER-ÜZLET.
HENRY & LEBOVITS
friss füstölthús és mindennemű fűszerek kereskedése
130 N. LINCOLN ST. CHICAGO, ILL.
Hazai paprika, safrán és mindenféle házicitik kapható a legolcsóbb árban.

RIZSÁK JÁNOS
közjegyző, pénzzsállító és váltó-intézet
Főzlet 127 Second St., Passaic, N. J.

Péter Lajos
„Rákóczi Hall”-hoz címzett
Vendéglő, Kávéház és Étterme.
— 4-ik utca 197, New York —
AJÁNLJA
KITÜNŐ MAGYAR KONYHÁJÁT.
Kittünő italok. Kittünő italok.
Alkalmos helyiség mulatságok, lakadalom vagy hasonló ünnepeletre.
A New Yorki Magyarajku Szocialisták kedvelt gyülekezési helye. Különféle munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

Péter Lajos
„Rákóczi Hall”-hoz címzett
Vendéglő, Kávéház és Étterme.
— 4-ik utca 197, New York —
AJÁNLJA
KITÜNŐ MAGYAR KONYHÁJÁT.
Kittünő italok. Kittünő italok.
Alkalmos helyiség mulatságok, lakadalom vagy hasonló ünnepeletre.
A New Yorki Magyarajku Szocialisták kedvelt gyülekezési helye. Különféle munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

Bevándorlók figyelmébe
ajánlja; csinosan berendezett tiszta s jutányos ár SZOBÁIT
ROSTASSY REZSŐ 513 E 6th St. NEW YORK.
A „Népakarat” szerkesztőségével szemben.

Az elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket.

ÉTTEREM ÉS KÁVÉHÁZAM
a magyarnyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye.
Izletes friss étkek. — Hazai billiárd asztalok.
Bel és külföldi pártlapok. **Feltétlen megbízhatóság.**